

Store forskelle på erhvervsskolerne evne til at samarbejde med erhvervslivet

TEMAANALYSE

Der er stor forskel på, hvor gode erhvervsskolerne er til at samarbejde med virksomhederne. De mest almindelige problemer er mangel på information og manglende viden om hvem der er de rette kontaktpersoner på skolerne. Små virksomheder oplever oftere problemer med samarbejdet.

Samarbejde mellem virksomheder og erhvervsskoler

08-04-2021

I den seneste trepartsaftale om erhvervsuddannelserne blev det aftalt, at erhvervsskolerne skal spille en større rolle i arbejdet for at sikre flere lærepladser. Fremadrettet får erhvervsskolerne et entydigt ansvar for at finde lærepladser til elever, der ikke selv kan finde en. Med denne aftale øges vigtigheden af erhvervsskolernes samarbejde med erhvervslivet. Men der er store forskelle på, hvor gode skolerne er til at samarbejde med virksomhederne, og det kan skabe udfordringer for deres nye rolle.

Analysens hovedpunkter:

- Virksomhederne oplever meget store forskelle i erhvervsskolernes samarbejdsevner. Mens den bedste skole scorer 8,63 på en skala fra 1 til 10, så scorer de dårligst skoler ned til 6,35.
- Der er også store forskelle mellem skoler inden for samme uddannelse. F.eks. svinger scoren for skoler, der uddanner personvognsmekanikere mellem 6,64 og 8,74.
- Der hvor skolerne scorer dårligst er typisk på spørgsmål om, hvorvidt virksomhederne får tilstrækkelig information. Derudover oplever en del virksomheder, at de mangler viden om kontaktperson på skolen.
- Der er klar tendens til, at mindre virksomheder vurderer samarbejdet med erhvervsskolerne dårligere end større virksomheder.

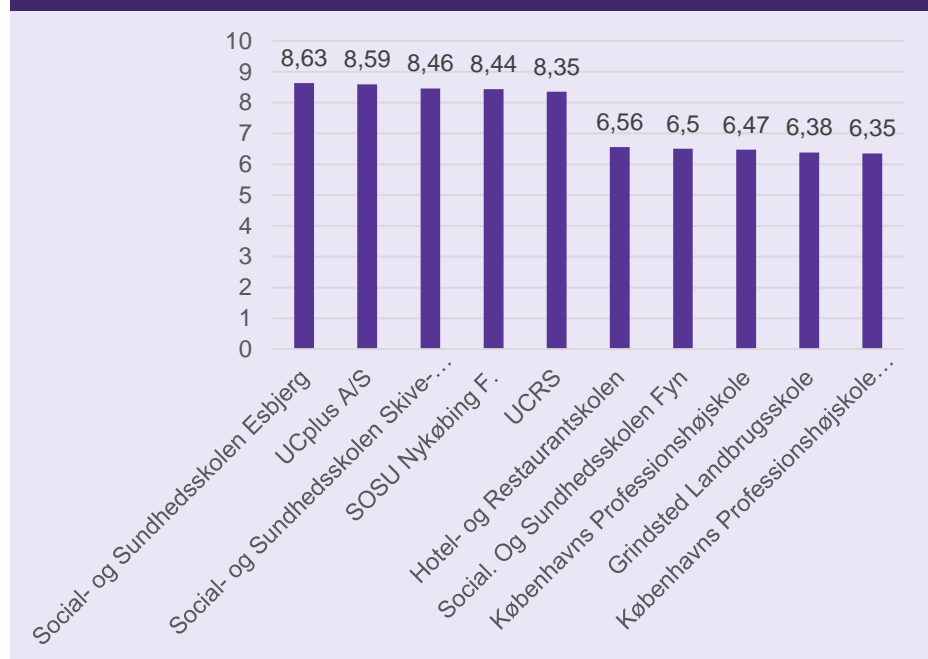
Den 21. november 2020 indgik DA, FH og regeringen [en trepartsaftale](#), der bl.a. har som mål at sikre flere lærepladser, så man på sigt mindsker manglen på faglært arbejdskraft. En central del af trepartsaftalen er, at erhvervsskolerne fremadrettet får et langt større ansvar for at finde lærepladser til elever, der ikke har fundet en læreplads selv. Dette skal ske gennem løbende dialog og kontakt til virksomheder inden for de relevante brancher.

Der er dog store forskelle på, hvor gode erhvervsskolerne er til at samarbejde med virksomhederne – i hvert fald hvis man spørger virksomhederne selv. Som led i erhvervsskolereformen fra 2014 udfører Børne- og Undervisningsministeriet en årlig undersøgelse af virksomhedernes tillid til erhvervsskolerne. Undersøgelsen er sendt ud af erhvervsskolerne til de virksomheder, som de hver især samarbejder med. Virksomhederne stilles en række konkrete spørgsmål, der vedrører samarbejdet med skolen og opfattelsen af eleverne. På dette spørgeskema kan virksomhederne svare mellem 1 og 10, hvor 1 er meget utilfreds og 10 er meget tilfreds.

SMVdanmark har på baggrund af de årlige undersøgelser optalt virksomhedernes tilfredshed på skoleniveau i årene 2017, 2018 og 2019. Virksomhedernes karakterer til skolerne varierer en hel del: Mens topscoreren i disse år i Forhold til virksomhedssamarbejde er Social- og Sundhedsskolen Esbjerg med en gennemsnitlig score på 8,63, så er bundscoren Københavns Professionshøjskole med en score på 6,35, der ligger godt under 2 procentpoint under den gennemsnitlige score.

Stor forskel på niveau for erhvervs-skolernes samarbejde med virksomhederne

Gennemsnitligt svar fra 1-10 på spørgsmål til virksomheder om deres oplevelse af samarbejdet med skolen, 2017-2019, Top 5 og bund 5.

Figur 1

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriets datavarehus, Uddannelsesstatistik.dk

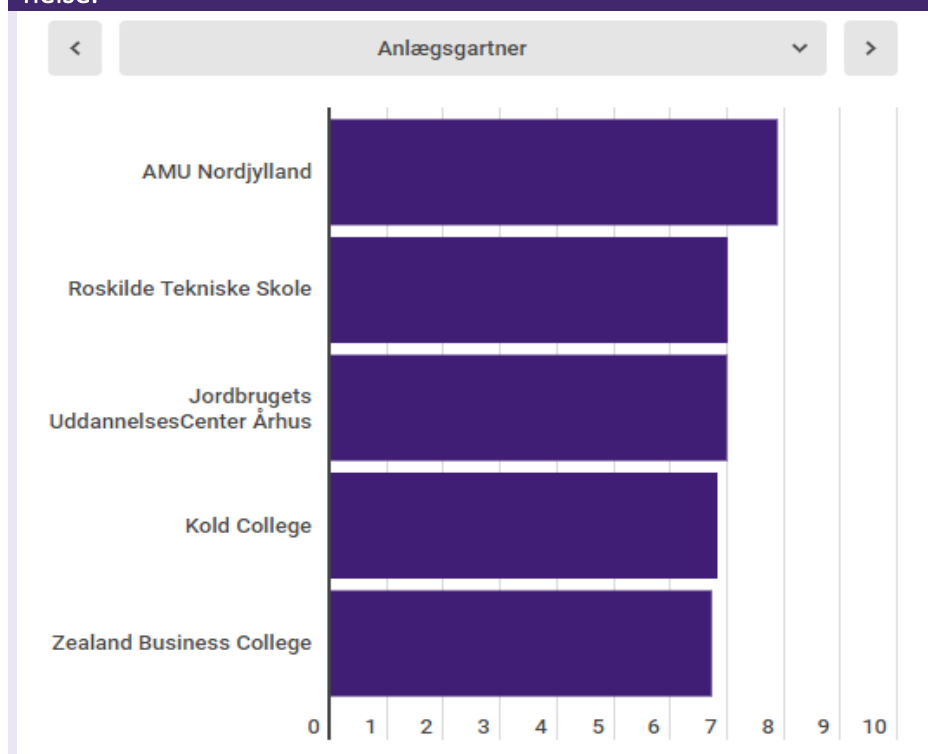
Anm.: Skoler med under 10 besvarelser et givent år er frasorteret. For yderligere se datadokumentation på www.uddannelsesstatistik.dk

Der kan være forskelle mellem erhvervsskolernes forudsætninger for samarbejde med virksomheder alt efter hvilke uddannelser, de udbyder. Men også når man inddeler skolerne efter typen af uddannelse, er forskellene store. Eksempelvis er topscoren inden for frisørfaget, EUC Syd, med en gennemsnitlig score for virksomhedssamarbejde på 8,38 der er noget foran bundscoren NEXT København med en gennemsnitlig score på 6,81.

Et andet eksempel på store forskelle er inden for personvognsmekaniker-uddannelsen, hvor topscoren UCRS med en gennemsnitlig score på 8,74 scorer langt over bundscoren EUC Syd med en gennemsnitlig score på 6,64.

Store forskelle inden for hver uddannelse

Gennemsnitligt svar fra 1-10 på spørgsmål til virksomheder om deres oplevelse af samarbejdet med skolen, 2017-2019 opdelt på uddannelse.

Figur 2

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriets datavarehus, Uddannelsesstatistik.dk

Anm.: Skoler med under 10 besvarelser et givent år er frasorteret. For yderligere se datadokumentation på www.uddannelsesstatistik.dk.

Den komplette graf findes her <https://smvdanmark.dk/analyser/tema-analyser/store-forskelle-p%C3%A5-erhvervsskolernes-evne-til-at-samarbejde-med-erhvervslivet>

Generelt er virksomhedernes største kritikpunkter af erhvervsskolernes arbejde, at de ikke føler sig tilstrækkeligt informeret. Til spørgsmålet om, hvorvidt de er enige i, at de som virksomhed ved hvad eleven/eleverne arbejder med i skoleperioderne, angiver 17 pct. af virksomhederne en score på under 5 (på en score fra 1 til 10, hvor 1 er helt uenig og 10 er helt enig). Tilsvarende har 17 pct. af virksomhederne givet erhvervsskolerne en score på under 5 til spørgsmålet om de får den nødvendige information om elevernes fravær, resultater mv. i skoleperioderne. Det tredjestørste kritikpunkt omhandler manglende viden om kontaktpersoner på erhvervsskolen. En del virksomheder har derfor samlet set manglende viden om, hvor på skolen de får information om eleverne og indholdet og mangler derudover konkret viden om eleven, når de er i skole. Dette gør det i sidste ende sværere for virksomhederne at vide, hvilke opgaver de kan sætte lærlingen til.

Manglende information er største problem

Andel besvarelser med score under 5 (ud af 10) på spørgsmål til virksomheder om deres oplevelse af samarbejdet med skolen, 2019 opdelt på spørgsmål.

Figur 3

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriets datavarehus, www.uddannelsesstatistik.dk

Anm.: For yderligere se datadokumentation på www.uddannelsesstatistik.dk. I oprindelige spørgsmål er spørgsmålet formuleret som "virksomheden" frem for vi/vores – dette er redigeret for at øge læsbarheden.

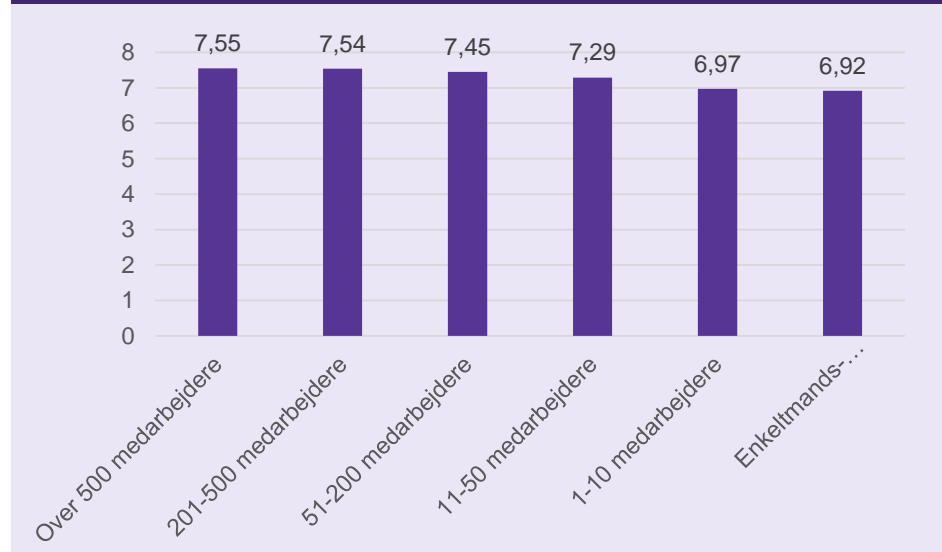
Der er samtidig en tendens til, at virksomhedernes tilfredshed blandt andet også afhænger af deres størrelse. Hvor større virksomheder i højere grad er tilfredse, giver små og mellemstore virksomheder erhvervsskolerne en lavere score. Virksomheder med over 500 ansatte giver erhvervsskolerne en gennemsnitlig score for samarbejde på 7,55 mens virksomheder med 1-10 ansatte og enkeltmandsvirksomheder giver en gennemsnitlig score på hhv. 6,97 og 6,92.

Erhvervsskolerne har med andre ord de største udfordringer med at sikre tilstrækkelig information til mindre virksomheder. Ifølge Danmarks Statistik udgjorde virksomheder med under 10 ansatte 92 pct. af alle virksomheder i Danmark i 2018, hvoraf en stor del dog er enkeltmandsvirksomheder, som derfor i mange tilfælde ikke tager lærlinge.

Såfremt der skal oprettes flere lærepladser i små virksomheder, kan erhvervsskolerne derfor have behov for en særlig indsats for at øge samarbejdet med disse.

Erhvervsskoler dårligst til samarbejde med SMV'er

Gennemsnitlig score svar fra 1-10 på spørgsmål til virksomheder om deres oplevelse af samarbejdet med skolen, 2019 opdelt på virksomhedens størrelse.

Figur 4

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriets datavarehus, Uddannelsesstatistik.dk

Anm.: For yderligere se datadokumentation på www.uddannelsesstatistik.dk

Konklusion og forslag

Den nye trepartsaftale, der giver erhvervsskolerne et større ansvar for det lærepladsopsøgende arbejde, har styrket behovet for et godt samarbejde mellem den enkelte skole og relevante virksomheder. Det kan derfor være en udfordring fremadrettet, at nogle skolars samarbejds-evner ligger markant lavere end øvrige. Særligt bekymrende er det, at det er de mindre virksomheder, der oplever dårligere samarbejde med skolen, fordi de udgør langt størstedelen af erhvervslivet og samtidig ikke har samme ressourcer som større virksomheder til at opsøge information.

SMVdanmark mener derfor, at det er vigtigt, at der som led i implementeringen af trepartsaftalen i erhvervsskolerne og i de faglige udvalg bliver sat fornyet fokus på at øge samarbejdet med virksomhederne – særligt blandt de skoler som i dag scorer markant lavere end resten.

Kontakt

Cheføkonom & politisk chef, Mia Amalie Holstein, tlf. 53 55 71 77

holstein@SMVdanmark.dk.

SMVdanmark, april 2021